Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0824U000083

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Логвись Ольга Ярославівна

2. Olga Lohvys

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 053 Психологія

Дата захисту: 27-03-2024

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 4402

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15, 15.31, 15.81

Тема дисертації:

1. Психологічні чинники розвитку лідерських якостей майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки
2. Psychological Factors of the Development of Future Teachers Leadership Qualities in Professional Training

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена вивченню психологічних чинників розвитку лідерських якостей майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки у закладах вищої освіти. Теоретично обґрунтовано та експериментально досліджено сутність, особливості та психологічні чинники розвитку лідерських якостей у студентів. Актуальність проблеми зумовлена упровадженням в освітній процес концепції Нової української школи. У цих умовах для педагога стає важливою не лише функція передачі знань, а й вміння організовувати взаємодію, сприяти комунікації, гнучко реагувати на зміни в суспільстві, творчо підходити до вирішення завдань, нести відповідальність за власні дії, керувати своїми емоціями та реагувати на емоції учнів тощо. У дисертаційній роботі визначено теоретико-методологічні засади дослідження психологічних чинників розвитку лідерських якостей у майбутніх педагогів. Зокрема, розкрито сутнісний зміст поняття лідерських якостей особистості у фаховій підготовці майбутнього педагога та проаналізовано основні підходи до

вивчення їх сутності. У дослідженні під поняттям «лідерські якості майбутнього педагога» розуміємо такі інтегративні індивідуально-психічні властивості особистості, які розвиваються в рамках діалогічної (суб'єкт-суб'єктної) педагогічної взаємодії у процесі вищої професійної освіти та зумовлюють авторське і відповідальне ставлення до учбово-професійної діяльності, орієнтацію на максимальну самоактуалізацію та створення оптимальних умов для розкриття потенціалу інших людей. Уточнено розуміння структури лідерських якостей майбутнього педагога крізь призму педагогічної діяльності. Визначено основні критерії, на підставі яких виокремлено компоненти досліджуваних якостей: професійна спрямованість (мотиваційно-ціннісний компонент), емоційний інтелект, комунікативні якості (емоційно-комунікативний компонент), здатність до саморегуляції (організаційно-регулятивний компонент), рефлексивність (рефлексивно-оцінювальний компонент). Встановлено, що показниками мотиваційно-ціннісного компонента є професійна мотивація, прагнення до самоактуалізації, орієнтація на гуманістичні цінності. Емоційно-комунікативний компонент відображає такі показники як емоційний інтелект, комунікативні нахили, емпатійність, відкритість і гнучкість у спілкуванні. Показниками організаційно-регулятивного компонента є такі професійно значущі якості, як схильність до лідерства, рівень саморегуляції, організаторські нахили та інтернальність. Рефлексивно-оцінювальний компонент проявляється в позитивному самоставленні, потребі в саморозвитку та рефлексивності. Емпіричне дослідження особливостей розвитку лідерських якостей майбутніх педагогів у процесі їх професійної підготовки здійснено на підставі використання таких психодіагностичних методик як: методика визначення рівня професійної спрямованості студентів Т. Дубовицької, методика САМОАЛ в модифікації Н. Каліної та Е. Лазукіна, опитувальник «Професійні позиції вчителя» О. Мартинюк, методика для визначення рівня емоційного інтелекту Н. Холла, методика «Оцінка комунікативних і організаторських нахилів – КОС» В. Синявського і Б. Федоришина, методика «Діагностика лідерських здібностей» Є. Жарикова, Є. Крушельницького, методика «Стиль саморегуляції поведінки» В. Моросанової, методика дослідження рівня суб'єктивного контролю (РСК) Дж. Роттера, опитувальник визначення рівня рефлексивності А. Карпова, опитувальник «Оцінка здібностей до саморозвитку та самоосвіти» В. Андрєєва. На основі факторного аналізу кількісних емпіричних показників визначено найбільш вагомі психологічні чинники, які впливають на розвиток лідерських якостей майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки: емоційний інтелект, суб'єктність, схильність до лідерства, інтернальність, комунікативні вміння та автентичність. Наукова новизна результатів дослідження полягає у поглибленні й розширені наукових уявлень про зміст, структуру та психологічні чинники розвитку лідерських якостей майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки. На підставі отриманих результатів емпіричного дослідження структури лідерських якостей майбутніх педагогів розроблено та апробовано психоедукаційну програму «Нові грані лідерства». Практичне значення результатів дослідження полягає у підборі комплексу психодіагностичного інструментарію для вивчення лідерських якостей майбутніх педагогів і розробці та апробації психоедукаційної програми розвитку лідерських якостей. Отримані результати доводять актуальність підвищення рівня розвитку лідерських якостей шляхом упровадження зазначеної програми у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів.

2. This dissertation explores the psychological factors influencing the development of leadership qualities in future teachers during their professional training in higher education institutions. Theoretical foundations and empirical investigations were undertaken to elucidate the essence, characteristics, and psychological determinants of leadership development among students. Theoretical and methodological foundations for investigating psychological factors in the development of leadership qualities among prospective educators have been established, and various approaches to understanding the essence of leadership qualities in pedagogical activities have been analyzed. The dissertation introduces the author's definition of the concept of "future teachers' leadership qualities" as integrative individual and psychological properties. These properties signify the author's and responsible attitude toward educational and professional activities, an orientation toward maximum self-actualization, and the creation of optimal conditions for revealing the potential of others. The development occurs within the framework of dialogic (subject-subject) pedagogical interaction in the process of higher professional education. The understanding of the structure of future teachers' leadership qualities, viewed through the prism of

pedagogical activity, has been clarified. Main criteria have been defined to distinguish components of leadership qualities, including professional orientation (motivational-value component), emotional intelligence, communicative qualities (emotional-communicative component), ability to self-regulate (organizational-regulatory component), and reflexivity (reflexive-evaluative component). The motivational-value component is manifested in indicators such as professional motivation, the desire for self-actualization, and orientation to humanistic values. The emotional-communicative component encompasses indicators such as emotional intelligence, communicative inclinations, empathy, and openness and flexibility in communication. The organizational-regulatory component comprises professionally significant qualities like a propensity for leadership, the level of self-regulation, organizational inclinations, and internality. The reflexive-evaluative component is evident in a positive self-attitude, the need for self-development, and reflexivity. An empirical study of the development of future teachers' leadership qualities during their professional training employed ten psychological diagnostic methods. These included: the method of determining the level of professional orientation by T. Dubovytska; the modified SAMOAL method (Determining the level of self-actualization of an individual) by N. Kalina and E. Lazukin; the questionnaire "Professional Positions of a Teacher" by O. Martyniuk; the method for determining the level of emotional intelligence by N. Hall; the "Assessment of Communicative and Organizational Inclinations - KOS" method by V. Siniavskyi and B. Fedoryshyn; the "Diagnosis of Leadership Abilities" method by Ye. Zharykov and Ye. Krushelnytskyi; the "Style of Self-Regulation of Behavior" method by V. Morosanova; the Subjective control level research method by J. Rotter; the questionnaire for determining the level of reflexivity by A. Karpov; and the questionnaire "Assessment of Self-Development and Self-Education Abilities" V. Andrieiev. Through a factor analysis of empirical indicators, this study identifies key psychological factors significantly influencing the development future teachers' leadership qualities during professional training. These factors include emotional intelligence, subjectivity, inclination to leadership, internality, communication skills, and authenticity. The scientific novelty of the research results lies in the deepening and extension of scientific ideas concerning the content, structure, and factors influencing the development future teachers' leadership qualities during professional training. The empirical study results led to the development and implementation of the psychoeducational program "New Faces of Leadership." These findings underscore the relevance of elevating the level of leadership qualities through the integration of a psychoeducational program into the professional training of future teachers. The practical significance of the study's results lies in the selection of a set of psychological diagnostic tools for studying the future teachers' leadership qualities and the development and approval of a psychoeducational program for leadership qualities development.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Радчук Г.К., Логвись О.Я. Лідерські якості в цілісній структурі особистості педагога / Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки. 3. 2021. С. 93 – 100.
- Москальов М.В., Логвись О.Я. Використання коучингових технологій у професійному становленні майбутнього педагога як важливий чинник конкурентоздатності фахівця / Габітус, 8, 2021. С. 79 – 85.
- Логвись О. Я. Феномен лідерства у контексті психології праці педагога / Наукові праці Міжрегіональної Академії Управління персоналом. Психологія. Випуск 3 (52). С. 68-75

- Логвись О. Дослідження розвитку емоційного інтелекту майбутніх педагогів у контексті освітньої євроінтеграції. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2022. Спецвипуск. С. 70–77
- Логвись О. Психоедукаційна програма як ефективний інструмент у становленні лідерських якостей майбутнього педагога. Освітній діалог як гуманітарна психодидактична технологія вищої освіти : монографія / за ред. Г. К. Радчук. Тернопіль, 2023. С. 241 – 267.
- Дослідження психологічних чинників розвитку лідерських якостей майбутніх педагогів / Вчені записки Університету «КРОК» 2 (70). С. 192 – 200.
- Olha Lohvys . Psychoeducational program as an effective tool in developing the leadership qualities of the future teacher . Norwegian Journal of development of the International Science. 117, P. 88 – 95.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радчук Галина Кіндратіївна
2. Halyna K. Radchuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузікова Світлана Борисівна
2. Svitlana Kuzikova

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2574-9985

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міляєва Валерія Робертівна

2. Valeryia R. Miliaieva

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6107-2778

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жигайло Наталія Ігорівна

2. Nataliya I. Zhyhaylo

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5686-2652

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Адамська Зоряна Михайлівна

2. Zoryana M. Adamska

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8288-836X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Шпак Марія Мирославівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Шпак Марія Мирославівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Любінецька Марія Ігорівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна